

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

21 november 2001

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971
op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Jacky Maes**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Gerald Kindermans, Jan Laurys, Erik Matthijs,
Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de
heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde,
de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever,
de heren Mark Van der Poorten, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De
Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan
Penris ;

de heren Bruno Tobback, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

849 (2001-2002)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nrs. 2 en 3 : Amendementen

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening behandelde op 25 oktober en 6 november 2001 het ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging.

I. Toelichting door mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw

– Rio-decreet en Rio-besluit

Op 25 oktober 2001 geeft mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, toelichting bij het ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, hierna het Rio-decreet genoemd. De minister geeft ook toelichting bij het besluit van de Vlaamse regering houdende vaststelling van de voorwaarden waaronder, alsook de verhouding waarin het Vlaamse Gewest bijdraagt in de kosten verbonden aan de aanleg en de verbetering door de gemeenten van openbare riolen, andere dan prioritaire rioleringen, evenals houdende vaststelling van nadere regels met betrekking tot de procedure tot vaststelling van subsidiëringsprogramma's, hierna het Rio-besluit genoemd.

– Historiek Rio-decreet

De problemen die rezen bij het subsidiebesluit van 30 maart 1996, gewijzigd bij besluit van 23 maart 1999, maakten een aantal wijzigingen noodzakelijk. In het wijzigingsbesluit van 23 maart 1999 werden aan de gemeenten drie bijkomende voorwaarden opgelegd om in aanmerking te komen voor de subsidiëring van de aanleg van gemeentelijke rioleringen. Eén van deze voorwaarden betreft het vaststellen van een bouwverordening waarbij voor nieuwbouw en vernieuwbouw de installatie van een hemelwaterput met een minimale inhoud van 3 m³ en hergebruik of de installatie van een infiltratievoorziening wordt verplicht. Door de goedkeuring van de gewestelijke bouwverordening inzake de installatie van een hemelwaterput en door de inwerkingtreding van het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening werd de situatie voor de gemeenten nog complexer.

Een wijziging van het subsidiebesluit drong zich volgens de minister dan ook op. Dit besluit werd in juni 1999 aan de Vlaamse regering voorgelegd, maar het werd niet goedgekeurd. De Vlaamse re-

gering besliste dat de volledige procedure moest worden herbekeken en dat een aantal vereenvoudigingen moesten worden doorgevoerd. Tijdens de voorbereiding van het voorstel van nieuw subsidiebesluit werd duidelijk dat de wet van 26 maart 1971 moest worden gewijzigd. Hiertoe wordt het voorliggende ontwerp van decreet ingediend.

– Aanleiding voor de wijziging van het subsidiebesluit

Een aantal aanpassingen zijn dus noodzakelijk. Zo moeten de gemeenten nu een gemeentelijke bouwverordening vaststellen waarbij de installatie van een hemelwaterput met een minimale inhoud van 3 m³ en hergebruik wordt verplicht. Deze gemeentelijke bouwverordening kan echter als voorwaarde uit het besluit worden geschrapt aangezien de gewestelijke verordening reeds van kracht is. Deze gewestelijke verordening verplicht de installatie van een hemelwaterput voor eengezinswoningen en stelt woningen met een gevelbreedte kleiner dan 6 meter en een perceeloppervlakte kleiner dan 3 are vrij van deze verplichting. De gewestelijke bouwverordening verplicht ook het hergebruik van het hemelwater. Het huidige subsidiebesluit voorziet niet in een uitzondering voor woningen met een gevelbreedte kleiner dan 6 meter en een perceeloppervlakte kleiner dan 3 are. Vandaar dat door de gemeenten nog steeds een gemeentelijke bouwverordening moest worden vastgesteld. Het ontwerp van subsidiebesluit voorziet erin dat deze verplichting wordt geschrapt en dat de gewestelijke bouwverordening algemeen van toepassing blijft. Het is echter wel de bedoeling de bestaande gewestelijke verordening aan te passen in die zin dat voor alle gebouwen de verplichting zou bestaan voor de installatie van een hemelwaterput en dat de mogelijkheid tot het aanleggen van een infiltratievoorziening wordt opgenomen.

Voorts zullen de voorschotten die de gemeenten krijgen na het uitvoeren van 20 percent van de werken van 80 naar 60 percent worden gereduceerd. Dit omdat een aantal gemeenten het om allerlei redenen (bijvoorbeeld wanneer de werken minder hebben gekost dan geraamd, of wanneer een aantal werken niet worden uitgevoerd) niet meer nodig vinden om het laatste deel van de subsidie te vragen. Hierdoor blijven de betrokken dossiers evenwel openstaan bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, wat ertoe leidt dat er geen algemeen beeld is van welke rioleringen al dan niet effectief zijn aangelegd. Door deze reductie van 80 tot 60 percent wil men de gemeenten ertoe aanzetten bij beëindiging van de werken ook het tweede deel van de subsidie aan te vragen. Hierdoor krijgt

de Vlaamse administratie een beter beeld van welke werken zijn afgerond.

De minister bezorgt het ontwerp van besluit ter informatie aan de commissieleden.

- *Voorgestelde wijzigingen in het ontwerp decreet en hun beoogde effect*
- voorwaarden voor opname van projecten in een subsidiëringsprogramma

In het huidige decreet wordt bij de vaststelling van de criteria voor de opmaak van het subsidiëringsprogramma voornamelijk rekening gehouden met de bijkomende aansluiting van vuilvracht. Bij de aanleg van rioleringen is het echter niet alleen de bedoeling een oplossing te bieden voor de afvoer van het afvalwater, maar moet in vele gevallen ook een oplossing geboden worden voor de afvoer van het hemelwater van de straten en de aanpalende gebouwen of parkings.

Het voorliggende ontwerp van decreet voorziet erin dat de afweging van de projecten voor opname op het subsidiëringsprogramma gebeurt binnen een geïntegreerd en duurzaam waterbeleid.

Aangezien in het voorstel van nieuw subsidiebesluit alle termijnen voor de uitvoering van de gesubsidieerde projecten zijn opgenomen, mogen deze termijnen uit het huidige decreet worden geschrapt.

- subsidiëren van 2 DWA riolen aan 100 percent

Krachtens het huidige subsidiebesluit kunnen gemeenten een subsidie van 75 percent krijgen voor de aanleg van gescheiden rioleringsstelsels. In het ontwerp van subsidiebesluit wordt dit subsidiepercentage opgetrokken tot 100 percent voor de aanleg van 2 DWA rioleringen. Dit betekent dat de gemeenten wanneer zij een volledige scheiding van hemel- en afvalwater doorvoeren, zowel op openbaar als op particulier domein, en bovendien het hemelwater via geherwaardeerde grachten of gelijkwaardige oplossingen afvoeren, in aanmerking kunnen komen voor een volledige subsidiëring (100 percent) van de rioleringskosten. De bedoeling is om hiermee de gemeenten aan te sporen om de afkoppeling van hemelwater tot op particulier niveau door te voeren of af te dwingen.

Het gebruik van geherwaardeerde grachtenstelsels wordt opgelegd omwille van hun ecologische meerwaarde. Een gelijkwaardige oplossing voor een geherwaardeerd grachtenstelsel kan erin bestaan dat het hemelwater volledig wordt opgevangen voor

hergebruik of infiltratie, of dat het hemelwater wordt afgevoerd via een leiding naar een nabijgelegen infiltratiegebied of bufferbekken. Essentieel is dat het hemelwater op een vertraagde manier moet worden afgevoerd naar de waterlopen of de bodem.

- wijziging van de procedure voor de opmaak van het subsidiëringsprogramma

In het huidige decreet is bepaald dat de Vlaamse Milieumaatschappij jaarlijks een subsidiëringsprogramma ter goedkeuring aan de minister voorlegt. Uit het aantal aanvragen van de gemeentebesturen om het goedgekeurde programma aan te passen – verschuiven van projecten van het huidige programma naar een later programma en omgekeerd, vervangen van projecten door andere projecten – bleek dat een aanpassing van de procedure noodzakelijk was. Door de gemeenten zullen in de toekomst permanent voorstellen van projecten voor opname op het subsidiëringsprogramma kunnen worden ingediend. Door de Vlaamse Milieumaatschappij zal driemaandelijks een voorstel van aangepast subsidiëringsprogramma aan de minister worden voorgelegd. Op die manier zal meer flexibiliteit worden ingebouwd.

II. Vragen en opmerkingen van de leden

- *Gescheiden stelsels*

De heer Patrick Lachaert vindt het zeer positief dat de procedure wordt vereenvoudigd. Deze vereenvoudiging dringt zich vooral op omwille van de goede werking van de RWZI's (rioolwaterzuiveringsinstallaties). De programma's van de gemeenten die in het verleden werden goedgekeurd, zijn nooit geëvalueerd met betrekking tot de RWZI's en het functioneren van het geheel van de waterzuivering. Het is ook positief dat de programmatie kan worden aangepast.

De heer Patrick Lachaert vraagt of ook een subsidie van 100 percent kan worden toegekend wanneer door een project een volledige scheiding wordt gerealiseerd, maar dit slechts op een gedeelte van een traject. Een nieuw project kan immers een gescheiden inzameling doorvoeren maar in verbinding staan met niet-gescheiden delen van het rioleringsstelsel. Indien dergelijke projecten niet in aanmerking komen, zou de 100-percent subsidie zelden of nooit worden uitgekeerd.

Minister Vera Dua bevestigt dat de bepaling niet zo strikt moet worden geïnterpreteerd dat enkel

projecten die aansluiten op een volledig gescheiden stelsel in aamerking zouden komen. Dat zou er inderdaad toe leiden dat de eerstvolgende jaren geen enkel project de verhoogde subsidie kan krijgen. Het project dat het voorwerp van de 100-percent-subsidiëring uitmaakt moet wel een volledige scheiding van hemel- en afvalwater realiseren.

– *Privé-domein*

De heer Jos Bex vraagt of de subsidiëring van 100 percent enkel geldt voor rioleringen op de openbare weg, of ook voor privé-domein.

Namens de minister wordt geantwoord dat het de bedoeling is dat de gemeenten zelf de inspanningen leveren om de burgers aan te zetten tot het realiseren van een scheiding op hun privé-domein (tot aan de perceelsgrens). De subsidiëring dekt bijgevolg niet het aanleggen van de scheiding op privé-domeinen.

De heer Patrick Lachaert vraagt of het gewest niet kan opleggen dat voor de toekenning van een bouwvergunning een gescheiden inzameling vereist is. De heer Jacques Timmermans antwoordt dat dit op gemeentelijk niveau kan worden geregeld.

De minister voegt eraan toe dat een aanpassing van de bestaande gewestelijke bouwverordening in voorbereiding is, waarin dit wordt voorzien. Deze bouwverordening is wel nog niet goedgekeurd. Nu nemen veel gemeenten dit reeds in een gemeentelijke bouwverordening op.

– *Kleinschalige waterzuivering*

De heer Johan Malcorps stelt dat de commissie leefmilieu in het verlengde van de werkzaamheden rond de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin reeds tot een aantal conclusies is gekomen. Een daarvan is dat wanneer gemeenten het initiatief willen nemen om kleinschalige waterzuiveringsinstallaties te installeren, zij daar financieel ook voldoende voor moeten worden vergoed. De spreker verwijst terzake naar het voorstel van resolutie betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin, dat hij samen met de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs indiende (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, Nr. 789/1*). De spreker vindt het belangrijk dat de gemeenten zowel voor de aanleg als voor de verbetering van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van maximaal 2000 inwonersequivalenten, evenals voor hun exploitatie een duidelijke financiële tegemoetkoming krijgen, eventueel van 100 percent. Op die

manier wordt een ongelijke concurrentie met projecten uitgevoerd door Aquafin vermeden. De spreker kondigt aan dat hij een amendement zal indienen om de subsidiëring van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties in het ontwerp van decreet in te schrijven.

– *Afvoer van regenwater*

Mevrouw Marleen Van den Eynde betreurt dat in voorliggend ontwerp van decreet vooral de afvoer van water wordt benadrukt, en niet het opvangen en zo lang mogelijk vasthouden van het regenwater op de plaats waar het neervalt. De spreker verwijst naar de eerdere adviezen van de Mina-raad over integraal waterbeleid en de behandeling van stedelijk afvalwater. Ook in het advies bij dit ontwerp van decreet wordt verwezen naar de prioriteiten die volgens de Mina-raad gelden bij de behandeling van neerslagwater. De eerste prioriteit is infiltratie, berging en hergebruik bij de bron (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, Nr. 849/1, 18*). Volgens de spreker geeft voorliggend ontwerp van decreet geen invulling aan de prioriteiten van de Mina-raad.

Mevrouw Van den Eynde verwijst naar haar voorstel van resolutie betreffende maatregelen ter bevordering van de aanleg van dakvegetatie (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, Nr. 615/1*). Dit voorstel van resolutie, dat een oplossing wilde bieden voor de infiltratie van regenwater in verstedelijkte gebieden, zou volgens de spreker perfect aansluiten bij voorliggend ontwerp van decreet. In het ontwerp van decreet wordt immers een regeling uitgewerkt die minder geschikt is voor verstedelijkte gebieden, omdat het onder meer de bedoeling is om opnieuw grachtenstelsels aan te leggen en dit in steden minder van toepassing zal zijn. Aan welke oplossing denkt de minister voor de steden ?

Minister Vera Dua antwoordt dat het voorliggend ontwerp van decreet hoofdzakelijk gericht is op waterafvoersystemen. Het is de bedoeling om de waterafvoer op een andere manier te organiseren. Daarbij moet in de eerste plaats afvalwater, en geen hemelwater worden afgevoerd. Vandaar een subsidie van 100 percent bij een volledige scheiding van hemelwater en afvalwater via een 2 DWA-riolering, een subsidie van 75 percent voor andere gescheiden systemen en van 50 percent voor klassieke rioleringen. Het zou in theorie mogelijk zijn de regeling te verruimen naar dakvegetatie, maar volgens de minister is het subsidiëren van dakvegetatie geen opdracht voor het Vlaamse Gewest maar eerder voor de lokale besturen. Het Vlaamse Gewest kan de gemeenten hiertoe stimuleren via het milieuconvenant. Het Vlaamse Gewest zou de ge-

meenten kunnen ondersteunen voor dossiers waarbij aan particulieren subsidies worden toegekend voor gescheiden waterafvoer, bijvoorbeeld door dakvegetatie.

De minister voegt eraan toe dat het inderdaad moeilijk zal zijn om een volledige scheiding door te voeren in een verstedelijkt gebied. Een gescheiden stelsel is eenvoudiger te realiseren in een landelijk gebied. Er bestaan echter systemen waardoor op termijn ook een volledige scheiding in verstedelijkte gebieden mogelijk wordt.

Mevrouw Marleen Van den Eynde vraagt of de afvoercapaciteit voldoende groot zal zijn wanneer men opteert voor een afvoersysteem tot een maximaal debiet van 2 DWA.

De minister antwoordt dat een afvoersysteem voor de afvoer van uitsluitend afvalwater tot een maximaal debiet van 2 DWA voldoende zou moeten zijn en verwijst in dit verband naar de hoorzitting met vertegenwoordigers van Aquazet (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001, 843/1*). Mevrouw Rebecca Callebaut, van de afdeling planning van de VMM, voegt hieraan toe dat 2 DWA staat voor twee keer de droogweerafvoer. Dit is een diameter berekend op het gegeven dat buizen zonder problemen het debiet moeten kunnen afvoeren gelijk aan twee maal het debiet dat tijdens droog weer wordt geloosd. Een normaal gemengd systeem wordt ontwikkeld voor een afvoer van 6 DWA. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat er zowel afvalwater als hemelwater wordt afgevoerd. In de meeste gevallen is dit nog altijd zo omdat er bij de meeste particuliere woningen niet in een gescheiden afvoer is voorzien. Het is ook niet haalbaar om dit op korte termijn volledig te realiseren.

In principe zou de subsidie van 100 percent zelfs kunnen worden ingesteld voor 1 DWA-leidingen. Een diameter van 1 DWA is voldoende groot wanneer al het hemelwater, zowel op het publiek als het particulier domein, van de riolering wordt afgekoppeld. Om het gevaar op verstopping te verkleinen, wordt echter geopteerd voor 2 DWA. Op voorwaarde dat al het hemelwater wordt afgekoppeld, is een diameter van 2 DWA dus zeker voldoende om de afvoer te garanderen.

Mevrouw Marleen Van den Eynde merkt op dat de capaciteit voor opvang van water in stedelijke wijken zoals Hoboken enorm groot moet zijn. Zijn buizen met een diameter van 2 DWA wel voldoende om al het water op te vangen? Tijdens de hoorzitting met vertegenwoordigers van Aquazet ging het niet over stedelijke gebieden, maar over bui-

tengebieden met een laag inwonersequivalent. De spreker vreest dat een subsidie voor 2 DWA-riolerings zal inhouden dat de steden ofwel van de regeling worden uitgesloten, ofwel tal van moeilijkheden zullen ondervinden omdat de afvoercapaciteit van de buizen niet voldoende groot is.

Minister Vera Dua meent dat de eerste dossiers voor een 100-percent subsidiëring betrekking zullen hebben op nieuwbouw. Bij nieuwe projecten is dit immers het gemakkelijkst te realiseren. Een aantal gemeenten zullen er op wijkniveau wel in slagen een volledige scheiding door te voeren bij bestaande woningen.

De minister erkent dat een volledige scheiding van het hemel- en afvalwater in stedelijke gebieden zoals bijvoorbeeld Wilrijk of Antwerpen inderdaad niet vanzelfsprekend is. In dichtbevolkte wijken zal er een parallel systeem ontstaan waardoor het hemelwater bijvoorbeeld via een afzonderlijk buis wordt afgevoerd, niet naar een RWZI. Om dat te realiseren zijn verschillende oplossingen mogelijk. Technici moeten nagaan hoe dit op het terrein het beste kan gebeuren. Op lange termijn moet een volledige scheiding van de waterafvoer worden gerealiseerd. Voor de stedelijke gebieden zullen op korte termijn investeringen worden gedaan om acute overstromingsrisico's via zeer ingrijpende curatieve maatregelen aan te pakken.

– *Hergebruik van hemelwater*

Volgens mevrouw Marleen Van den Eynde is de bevolking zich nog niet voldoende bewust van de talrijke mogelijkheden van hergebruik van hemelwater. Is het niet aangewezen dat de overheid terzake een campagne zou voeren?

De minister antwoordt dat de drinkwatermaatschappijen op dit vlak een belangrijke rol spelen, aangezien duurzaam waterbeheer tot hun opdrachten behoort. De Vlaamse overheid voerde ook reeds een sensibiliseringscampagne ten aanzien van architecten. Dit is niet onbelangrijk, vermits de architecten instaan voor het ontwerp en het toezicht op de bouw van woningen en vaak advies over watergebruik geven aan particulieren. Daarnaast subsidiëert het gewest huis-aan-huiscampagnes van de gemeenten.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De amendementen met de nummers 1 tot 3 die werden ingediend op 25 oktober 2001 werden gebundeld in *Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, 849/2*. De

amendementen nummers 4 en 5 ingediend op 6 november 2001 werden opgenomen in *Parl. St. VI. Parl. 2001-2002*, 849/3.

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 2

– wijziging van artikel 32duodecies, § 1

Amendement nr. 1 van de heren Johan Malcorps, Jef Van Looy, Patrick Lachaert, Jacky Maes en Jos Bex strekt ertoe na de inleidende bepaling, een nieuwe a) in te voegen. Door deze toevoeging willen de indieners het tweede lid van § 1 van artikel 32duodecies van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewater tegen verontreiniging vervangen.

Met deze vervanging wordt een uitbreiding van de taken van de gemeenten op het vlak van kleinschalige rioolwaterzuivering beoogd. De bevoegdheid van de gemeenten om, onder de voorwaarden vastgesteld door de Vlaamse regering, de taken op zich te nemen wat betreft rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van maximum 500 inwoners-equivalenten wordt uitgebreid tot maximum 2.000 inwoners-equivalenten. Het Vlaamse Gewest kan onder de voorwaarden en in de verhouding die de Vlaamse regering vaststelt eveneens bijdragen in de kosten verbonden aan de bouw en de verbetering door de gemeenten van dergelijke kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties.

De heer Jacques Timmermans verduidelijkt dat dit amendement past binnen de discussie over kleinschalige waterzuivering die in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening is gevoerd in het kader van de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin. In het kader van deze werkzaamheden dienden de heren Johan Malcorps, Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Jos Bex en Erik Matthijs een voorstel van resolutie in betreffende de heronderhandeling van de beheersovereenkomst met Aquafin (*Parl. St. VI. Parl. 2000-2001*, nr. 789/1). In de resolutie, die op 24 oktober 2001 door de plenaire vergadering werd goedgekeurd, stellen de indieners dat de gemeenten een sleutelpositie bekleden in het voorzien van kleinschalige waterzuiveringsin-

stallaties of IBA's (individuele behandeling afvalwater) voor woningen die niet op het collectief stelsel moeten of kunnen worden aangesloten. De indieners vragen dat tegenover deze verantwoordelijkheid van de gemeenten ook een financiële aanmoediging zou staan.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Omwille van de leesbaarheid wordt in de Tekst aangenomen door de commissie in artikel 2 de nieuwe a) gewijzigd in 1°, de huidige a) in 2° en de b) in 3°.

– wijziging van artikel 32duodecies, § 3

Mevrouw Dominique Guns leest dat de subsidie tot 100 percent wordt opgetrokken voor afvoersystemen voor de afvoer van uitsluitend afvalwater, evenals voor de aanleg van met deze afvoersystemen gerelateerde retentie- en of infiltratievoorzieningen voor hemelwater. Ze vraagt of deze 100-percentsubsidiëring ook geldt voor waterdoorlatende klinkers. Wat valt er juist onder de term infiltratievoorziening ?

Mevrouw Marleen Van den Eynde vraagt of ook dakvegetatie onder de 100-percent-subsidiëring valt, aangezien dit ook een infiltratiesysteem is. Indien het niet de bedoeling zou zijn dat dakvegetatie onder de regeling valt, vraagt de spreker dat duidelijk wordt vermeld dat het om afvoersystemen zoals rioleringen of grachten moet gaan.

Mevrouw Rebecca Callebaut, van de afdeling Planning van de VMM, antwoordt namens de minister dat retentie- en infiltratiebekkens enkel worden gesubsidieerd wanneer ze gelinkt zijn aan rioleringswerken. Wanneer het hemelwater wordt afgekoppeld van de vuilwaterriolering, kunnen de retatiebekkens die daarbij noodzakelijk blijken, worden gesubsidieerd. Waterdoorlatende straatklinkers hebben echter betrekking op de bovenbouw van een wegdek. Volgens het subsidiebesluit worden enkel de rioleringskosten gesubsidieerd, niet de bovenbouw van een wegdek. De rioleringskosten slaan zowel op het uitgraven en verwijderen van de oude riolering, het uitgraven van de sleuf, het aanleggen van de nieuwe riolering en het opnieuw aanvullen van de sleuf. De inrichting van het wegdek kan echter niet worden gesubsidieerd. Wanneer een straat echter met waterdoorlatende klinkers wordt aangelegd, is het noodzakelijk dat er onder de klinkers een infiltratievoorziening komt om het water af te leiden. Deze infiltratievoorziening is wel subsidieerbaar. Ook retentie-

bekkens die nodig zijn om het water vertraagd naar de waterlopen af te voeren, zijn subsidieerbaar.

De heer Jacques Devolder informeert of de opvang van hemelwater op openbare wegen en het kanaliseren ervan ook onder de regeling valt. Mevrouw Callebaut, vertegenwoordiger van de VMM, bevestigt namens de minister dat dit onder de regeling valt.

Amendement nr. 2 van de heren Johan Malcorps, Jef Van Looy, Patrick Lachaert, Jacky Maes en Jos Bex strekt ertoe om aan de voorgestelde tekst van artikel 32duodecies, § 3, a) een iii) toe te voegen.

De heer Jacques Timmermans stelt dat dit amendement samenhangt met amendement nr. 1. Het strekt ertoe om ook voor de bouw en de verbetering van de in § 1 bedoelde kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties een subsidie van 100 procent in te voeren.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 8 stemmen.

– *toevoeging artikel 32duodecies, § 4*

Amendement nr. 3 van de heren Johan Malcorps, Jef Van Looy, Patrick Lachaert, Jacky Maes en Jos Bex strekt ertoe aan artikel 2 een c) toe te voegen, waarin een § 4 wordt toegevoegd aan artikel 32duodecies van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewater tegen verontreiniging.

De heer Jacques Timmermans verduidelijkt dat de indieners met dit amendement het Vlaamse Gewest in de mogelijkheid willen stellen om bij te dragen in de kosten voor het exploiteren van de in § 1 bedoelde kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties volgens de regels vast te stellen door de Vlaamse regering. Ook dit amendement hangt samen met amendement nr. 1. De spreker verduidelijkt dat vroeger de gemeenten zelf de kosten moesten dragen voor de exploitatie van dergelijke kleinschalige installaties (van maximum 500 inwonersequivalenten), terwijl de Aquafin-projecten op kosten van het Vlaamse Gewest werden uitgebaat.

Amendement nr. 3 wordt aangenomen met 8 stemmen.

In de Tekst aangenomen door de commissie wordt de toegevoegde c) gewijzigd in artikel 2, 4°.

Het gewijzigde artikel 2 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 3

Amendement nr. 4 van de heren Jacky Maes, Jacques Devolder, Johan Malcorps en Jos Bex strekt ertoe aan de voorgestelde tekst van § 1, 2°, van artikel 32terdecies wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging de woorden "conform de goedgekeurde meerjarenprogramma's opgemaakt door de VMM in overleg met de steden en gemeenten" toe te voegen.

De heer Jacky Maes stelt dat volgens een woordvoerder van de Vlaamse Milieumaatschappij in de toekomst niet meer met meerjarenprogramma's zal worden gewerkt, maar enkel met driemaandelijke programma's. De spreker vindt deze werkwijze onaanvaardbaar. Meerjarenprogramma's zijn immers onontbeerlijk omdat de gemeenten en steden hun jaarlijkse begroting op een degelijke, onderbouwde manier moeten kunnen opmaken, en ook een financieel meerjarenprogramma moeten opstellen, conform de richtlijnen uitgevaardigd door de Vlaamse regering. Het is ondenkbaar dat gemeenten hun begroting en financieel meerjarenprogramma zouden moeten opmaken zonder te weten welke middelen ze voor rioleringswerken moeten inschrijven. Daarom stellen de indieners het amendement nr. 4 voor, waardoor wordt verduidelijkt dat het subsidiëringsprogramma wordt vastgesteld conform de meerjarenplanning opgemaakt door de VMM in overleg met de steden en gemeenten.

De heer Jacques Devolder is het eens met de opmerking van de heer Maes, maar vindt het ook belangrijk dat de regeling voldoende flexibel is, zodat steden en gemeenten bij plotse verschuivingen snel een wijziging aan het programma kunnen aanbrenge. De spreker pleit voor een tussenoplossing die zowel een langetermijnplanning als flexibiliteit toelaat.

De heer Jacky Maes pleit voor het behoud van de huidige regeling voor de subsidiëringsprogramma's. De regel moet zijn dat het meerjarenprogramma wordt gevolgd, en dat verschuivingen uitzonderingen zijn. Zo niet is een langetermijnvisie voor de gemeentebesturen uitgesloten.

Minister Vera Dua antwoordt dat het nooit de bedoeling is geweest om niet meer aan meerjarenprogrammatie te doen. Wellicht berust die verklaring

op een misverstand of een te vergaande interpretatie van de voorliggende tekst. Het blijft de bedoeling om te werken met programma's die een lange-termijnvisie bevatten. Op het terrein worden wel problemen vastgesteld bij de uitvoering van het meerjarenprogramma. Zo zijn er acute gevallen van overstromingsgevaar waarbij zeer dringende rioleringswerken moeten worden uitgevoerd. Een ander vrij frequent probleem is het faillissement van een aannemer, waardoor de uitvoering van geplande werken vertraging oploopt. Om snel op dergelijke situaties te kunnen inspelen, moet een zekere flexibiliteit in de programma's worden ingebouwd. Er is dus zowel behoefte aan een meerjarenprogrammatie als aan de nodige flexibiliteit.

De heer Jacky Maes stelt dat de VMM vaak wijzigingen aanbrengt aan de meerjarenprogrammatie om de restkredieten goed te benutten. Het lid heeft daar geen problemen mee, maar stelt dat dit niet mag betekenen dat de steden en gemeenten verplicht zijn een begroting in te dienen zonder middelen met betrekking tot de rioleringswerken te kunnen inschrijven, en het aan de VMM moeten overlaten om in driemaandelijks programma's te bepalen wat er in de steden en gemeenten zal gebeuren op het vlak van rioleringswerken.

De heer Jacques Devolder is het ermee eens dat het niet aan de VMM toekomt om te bepalen welke middelen de gemeenten voor rioleringswerken moeten inschrijven.

De heer Jacques Timmermans stelt dat volgens de bestaande regeling een meerjarenprogramma wordt opgesteld dat vervolgens aan de gemeentebesturen voor opmerkingen wordt bezorgd. De gemeenteraden nemen dan akte van het meerjarenprogramma, of passen het aan rekening houdend met de stand van zaken van de betrokken gemeentelijke dossiers. Wanneer in december blijkt dat bepaalde kredieten niet konden worden aangewend wegens problemen bij de uitvoering van de werken, dan moet de programmering kunnen worden gewijzigd. Dankzij het amendement nr. 4 wordt het mogelijk om in het meerjarenprogramma verschuivingen door te voeren in gevallen van heikracht of bij dringende noodwendigheden zoals overstromingen.

De minister zegt in te kunnen stemmen met de goedkeuring van het amendement nr. 4, maar vreest dat de woorden 'conform de goedgekeurde meerjarenprogramma's' tot een te strakke interpretatie kunnen leiden.

De heer Jacky Maes benadrukt dat wat in het amendement wordt voorgesteld, overeenkomt met de huidige praktijk. Het huidige meerjarenprogramma loopt tot 2006. Het is toch niet de bedoeling dat dit meerjarenprogramma wordt afgevoerd? De steden en gemeenten moeten altijd hun inkomsten en uitgaven in de jaarlijkse begroting inschrijven en moeten een duidelijk zicht hebben op de inkomsten en uitgaven.

De belangrijkste oorzaak van de wijzigingen in het programma door de VMM is volgens de spreker de aanwending van de restkredieten. De faillissementen en overstromingen die door de minister worden aangehaald, zijn slechts uitzonderingen. In de praktijk gaat het meestal over overramingen van programma's waarbij de uiteindelijke rekening veel lager ligt. Door kort op de bal te spelen, wil de VMM de restkredieten beperken. Het kan echter niet de bedoeling zijn een regeling uit te werken voor wie zich niet aan de afspraken houdt.

Subamendement nr. 5 van de heren Jacques Devolder, Jacky Maes, Johan Malcorps en Jos Bex op amendement nr. 4 strekt ertoe in de voorgestelde tekst het woord "conform" te vervangen door de woorden "rekening houdend met".

De heer Jacques Devolder stelt dat het woord "conform" in amendement nr. 4 tot een te strakke interpretatie kan leiden. Daarom wordt voorgesteld dit woord te vervangen door "rekening houdend met".

De heer Jacky Maes kan hiermee instemmen. Hij wil enkel dat bij de opmaak van de gemeentebegroting de inkomsten en uitgaven kunnen worden ingeschreven zoals ze volgens de meerjarenplanning zijn vastgelegd.

De heer Jacques Timmermans verduidelijkt dat het overleg in de toevoeging "rekening houdend met de goedgekeurde meerjarenprogramma's opge maakt door de VMM in overleg met de steden en gemeenten" inhoudt dat er gezamenlijk een meerjarenprogramma wordt vastgelegd, ten eerste op basis van de waterzuiveringsvisie van de VMM en ten tweede volgens de financiële mogelijkheden van de gemeenten. De verdere details kunnen worden geregeld in de uitvoeringsbesluiten die de Vlaamse regering uitvaardigt, rekening houdend met de bespreking in deze commissie.

Het subamendement nr. 5 op amendement nr. 4 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Het amendement nr. 4 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Het gewijzigde artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 4

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen.

Artikel 5

Dit artikel word zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen.

IV. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet houdende wijziging van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging wordt aangenomen met 8 stemmen.

De verslaggever,

Jacky MAES

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE**Artikel 1**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 32duodecies van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd bij decreet van 22 december 1995 en gewijzigd bij de decreten van 8 juli 1996 en 19 december 1998, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in § 1 wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

"In afwijking van de bepalingen van artikel 32septies kunnen de gemeenten, onder de voorwaarden vastgesteld door de Vlaamse regering, de taken vermeld in artikel 32septies, § 2, op zich nemen wat betreft rioolwaterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van maximum 2.000 inwonersequivalenten. Het Vlaamse Gewest kan onder de voorwaarden en in de verhouding die de Vlaamse regering vaststelt eveneens bijdragen in de kosten verbonden aan de bouw en de verbetering door de gemeenten van dergelijke kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties." ;

2° in § 2 wordt het tweede lid, 1° en 2° vervangen door wat volgt :

"1° het in overeenstemming zijn met het gemeentelijk en bovengemeentelijk waterbeleid, gericht op het duurzaam beheren van het oppervlaktewater en het grondwater ;

2° het aansluiten van vuilvracht via de rioleering op de waterzuiveringsinfrastructuur of het afkoppelen van hemel- of oppervlaktewater." ;

3° § 3 wordt vervangen door wat volgt:

"§ 3. De in § 1 bedoelde gewestbijdrage, met inbegrip van de milieutechnische ondersteuning, mag niet meer bedragen dan 50 % van de totale kosten, tenzij het hemelwater en het afvalwater gescheiden worden. In dit laatste geval kan het percentage van 50 % opgetrokken worden tot :

a) 100 % voor :

i) een afvoersysteem voor de afvoer van uitsluitend afvalwater tot een maximaal debiet van 2 DWA, waarbij het hemelwater langs hetzelfde traject wordt afgevoerd door middel van een geherwaardeerd grachtenstelsel dat op een milieuverantwoorde wijze in stand wordt gehouden, of door middel van een gelijkwaardige oplossing ;

ii) de aanleg van met dit afvoersysteem gerelateerde retentie- en/of infiltratievoorzieningen voor hemelwater ;

iii) de bouw en de verbetering van de in § 1 bedoelde kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties.

b) 75 % voor alle andere gescheiden rioleringsstelsels, waaronder begrepen worden :

i) een afvoersysteem voor de afvoer van afvalwater, waarbij het hemelwater langs hetzelfde traject wordt afgevoerd, bij voorkeur door middel van een geherwaardeerd grachtenstelsel dat op een milieuverantwoorde wijze in stand wordt gehouden of door middel van een gelijkwaardige oplossing ;

ii) de aanleg van met dit afvoersysteem gerelateerde retentie- en/of infiltratievoorzieningen voor hemelwater.

De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot het op een milieuverantwoorde wijze in stand houden van een geherwaardeerd grachtenstelsel.".

4° er wordt een § 4 toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 4. Het Vlaamse Gewest kan bijdragen in de kosten voor het exploiteren van de in § 1 bedoelde kleinschalige rioolwaterzuiveringsinstallaties volgens de regels vast te stellen door de Vlaamse regering.".

Artikel 3

In artikel 32terdecies van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 22 december 1995, wordt § 1 vervangen door wat volgt:

"§ 1. Met betrekking tot de vaststelling van het in artikel 32duodecies, § 2 bedoelde subsidiëringsprogramma geldt de volgende procedure :

- 1° de Vlaamse Milieumaatschappij legt een ontwerp van subsidiëringsprogramma voor aan de Vlaamse minister bevoegd voor Leefmilieu, volgens de modaliteiten te bepalen door de Vlaamse regering ;
- 2° de Vlaamse regering stelt binnen de perken van de daartoe in de begroting ingeschreven kredieten het subsidiëringsprogramma vast, rekening houdend met de goedgekeurde meerjarenprogramma's opgemaakt door de VMM in overleg met de steden en gemeenten. " .

Artikel 4

Aan artikel 35bis van dezelfde wet, ingevoegd bij decreet van 25 juni 1992 en gewijzigd bij de decreten van 22 december 1993, 22 december 1995 en 22 december 2000, wordt een § 5 toegevoegd, dat luidt als volgt :

"§ 5. In afwijking van § 3 is vanaf het heffingsjaar 2000 geen heffing verschuldigd voor de lozing van opgepompt grondwater in het kader van bodemsaneringswerken en waarvoor een conformiteitsat-test werd afgeleverd conform het decreet van 22 februari 1995 betreffende de bodemsanering. " .

Artikel 5

Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2002, met uitzondering van artikel 4, dat uitwerking heeft met ingang van heffingsjaar 2000.
